

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoE/73/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5815202584
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5815202584.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Jozefa Turzu a JUDr. Ladislava Mejštríka, v exekučnej veci oprávneného PRO CIVITAS s. r. o., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 45 869 464, zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., so sídlom Martinčekova 13, Bratislava, IČO: 50 361 368, proti povinnému V. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XX, o vymożenie pohľadávky vo výške 1 647,41 eur s príslušenstvom, trov rozhodcovského konania vo výške 327,68 eur a trov exekúcie, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo, č. k. 5Er/313/2015-33 zo dňa 21. septembra 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

- 1) Napadnutým uznesením súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.
- 2) Dospel k záveru, že rozhodcovská doložka, na základe ktorej bol vydaný exekučný titul - rozhodcovský rozsudok, je neprijateľná, akékoľvek plnenie priznané rozhodcom na základe rozhodcovskej doložky, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, je plnením, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi.
- 3) Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie oprávnený. Žiadal napadnuté uznesenie prvoinštančného súdu zmeniť, žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v celom rozsahu vyhovieť, alternatívne napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie. Uviedol, že súd prekročil zákonné limity pre skúmanie žiadosti o vydanie poverenia, a to skúmaním iných listín ako pripúšťa výslovné znenie ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, ale aj prekročením zákonných limitov pre skúmanie exekučného titulu. Oprávnený má za to, že exekučný súd nie je oprávnený skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, skúmať rozhodcovské konanie, ani zmluvu, na základe ktorej bol tento vydaný, keďže doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37 má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu, čo vyplýva z ustanovenia § 159 OSP. Pôvodný veriteľ postupoval v súlade s § 93b zákona o bankách, ktorý mu ukladá povinnosť ponúknuť klientovi návrh rozhodcovskej doložky s tým, že v predmetnom bode je klientovi daná možnosť neprijať túto zákonom stanovenú ponuku. Bolo nesprávne aplikované ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a porušené ust. § 153 ods. 1 OSP. Oprávnený mal za to, že súd prvej inštancie konštruovaním nového skutkového stavu bez účasti oprávneného odňal oprávnenému možnosť vyjadriť sa k vykonaným dôkazom a k skutkovému stavu. Aplikáciou sekundárneho práva Európskej únie v horizontálnych vzťahoch a judikatúry SD EÚ, porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní a neprimeraným zvýhodňovaním povinného pred exekučným súdom nesprávne vec posúdil, odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom. Exekučný súd svojím postupom znemožnil uplatniť

oprávnenému svoje právo priznané exekučným titulom, ktorého účinky sa v zásade zhodujú s účinkami právoplatného rozsudku.

4) Povinný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

5) Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní (§ 379 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) odvolaním napadnuté uznesenie súdu podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

6) Odvolací súd sa stotožnil s názorom prvoinštančného súdu, že zmluva uzatvorená medzi právnym predchodcom oprávneného a povinným je zmluvou spotrebiteľskou a zároveň i zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Tento záver vo svojom odvolaní nenamietal ani odvolateľ.

7) V ustanovení § 44 ods. 2 Exekučného poriadku je zvýraznená zodpovednosť exekučného súdu za vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože vydanie tohto poverenia musí byť výsledkom náležitého preskúmania exekučného titulu, t. j. predovšetkým formálnej a materiálnej stránky vykonateľnosti tohto titulu, žiadosti o vydanie poverenia a návrhu na vykonanie exekúcie.

8) Rozhodnutie, ktoré nie je exekučným titulom, nie je spôsobilé byť podkladom pre nútený výkon rozhodnutia (exekúciu). Už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či k návrhu na vykonanie exekúcie bol pripojený exekučný titul. Exekučný súd je už v štádiu tohto posudzovania povinný ex officio skúmať, či rozhodnutie uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či rozhodnutie (iný titul) je z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosť, zrozumiteľnosť, a presnosť označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať). V rámci tohto skúmania nie je exekučný súd oprávnený posudzovať vecnú správnosť (skutkové a právne závery) rozsudku všeobecného súdu, ani rozsudku rozhodcovského súdu. Na druhej strane ale nemožno prehliadnuť, že ak oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok, je exekučný súd - tak v prípade rozsudku všeobecného súdu, ako aj v prípade rozsudku rozhodcovského súdu - povinný skúmať, či ide o rozsudok vykonateľný (§ 39 ods. 2 a § 41 Exekučného poriadku); v rámci toho exekučný súd skúma, či rozsudok vydal orgán s právomocou vydať takýto rozsudok.

9) Odvolací súd považoval za súladné s exekučno-právnu úpravou preskúmať, či dojednaná rozhodcovská doložka spĺňa kritéria neprijateľnosti, ktorá skutočnosť bola dôvodom zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V rámci toho exekučný súd skúma, či rozsudok vydal orgán s právomocou vydať takýto rozsudok. Pri skúmaní, či rozhodnutie rozhodcovského súdu uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie je vykonateľné, je exekučný súd oprávnený riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok.

10) Aj v preskúmvanej veci bol preto plne opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, ktorý po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či bola (platne) uzavretá rozhodcovská zmluva. Pri riešení tejto otázky nebol exekučný súd viazaný tým, ako ju vyriešil rozhodcovský súd. Možno preto uzavrieť, že aj v rámci daného exekučného konania bol prvoinštančný súd oprávnený skúmať rozhodnutie označené v exekučnom konaní ako exekučný titul z hľadiska, či nejde o rozhodnutie ničotné, ktoré nevyvoláva žiadne právne účinky (IV. ÚS 78/2011, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. októbra 2012 sp. zn. 6 Cdo 105/2011).

11) Právomoc rozhodcovského súdu bola v danom prípade založená rozhodcovskou doložkou obsiahnutou v čl. 10.2.2 Všeobecných obchodných podmienok platných v čase uzavretia predmetnej zmluvy.

12) Tak formulovanú rozhodcovskú doložku zakomponovanú do všeobecných obchodných podmienok nepovažuje ani odvolací súd za rozhodcovskú doložku, na základe ktorej by bol rozhodcovský súd mohol v danej veci rozhodnúť. Rozhodcovská doložka splýva s ostatnými zmluvnými podmienkami, nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná, ale vyplýva zo štandardného textu zmluvných podmienok a celkom zjavne nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť,

resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Navyiac ide o doložku výhradnú - určovala ako jediný súd na riešenie sporov medzi účastníkmi rozhodcovský súd. Na základe tejto rozhodcovskej doložky spotrebiteľ ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči takýmto nárokom veriteľa na všeobecnom súde v mieste svojho bydliska. Výber osoby rozhodcu, resp. rozhodcovského súdu pritom uskutočnil jednostranne sám veriteľ, ktorý zostavil znenie rozhodcovskej doložky vo svojej vopred pripravenej formulárovej zmluve, resp. vyššie uvedených obchodných podmienkach pre úver. Odvolací súd nespochybňuje, že zákon nevyklučuje, aby aj v spotrebiteľskej zmluve bola platne so spotrebiteľom dojednaná rozhodcovská doložka. Za týchto okolností odvolací súd považoval rozhodcovskú doložku za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa generálnej klauzuly upravenej v ustanovení § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože spôsobuje značný nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka platnom v rozhodnom období. Dojednanie rozhodcovskej doložky a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedlo k tomu, že spotrebiteľovi bola v konečnom dôsledku odopretá ochrana, ktorú mu poskytujú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Podstatnou je v danom prípade skutočnosť, že všeobecný súd by bol povinný zohľadňovať spotrebiteľský charakter základného vzťahu a na základe toho aj rozhodcovskú doložku, čo rozhodcovský súd opomenul. Princíp arbitráže založený na rovnocennosti dvoch právnych subjektov fungujúci v podnikateľských vzťahoch, ktorého cieľom je dosiahnuť rýchle a efektívne vyriešenie sporu, v danom prípade nebol naplnený.

13) Oprávnený ďalej poukazoval na povinnosť vyplývajúcu z § 93b zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, pričom mal za to, že povinnej v súlade s citovaným ustanovením ponúkol neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy. Jeho tvrdenie vyhodnotil odvolací súd zjavne odporujúce obsahu a významu daného ustanovenia. Zákonodarcu v § 93b zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere určil bankám povinnosť ponúknuť svojim klientom návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich vzájomné spory budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní. Zároveň stanovil, že klient nie je povinný prijať takýto predložený návrh a v prípade, že návrh neprijme, prípadné spory sa riešia postupom podľa osobitných predpisov. Použitím logického výkladu tohto ustanovenia potom možno dôjsť k záveru, že banka má povinnosť ponúknuť klientovi návrh na uzavretie rozhodcovskej doložky a klient má právo uvedený návrh prijať alebo aj neprijať, pričom prípadné odmietnutie (neprijatie) návrhu na riešenie sporov v rozhodcovskom konaní nemá žiadny vplyv na vznik resp. existenciu záväzkovo-právneho vzťahu založenom zmluvou o úvere. V prejednávanom prípade však rozhodcovská doložka nemá povahu návrhu na uzavretie rozhodcovskej doložky, ktorú by mohol klient buď prijať alebo odmietnuť, pričom jeho rozhodnutie by nemalo vplyv na uzavretie alebo neuzavretie zmluvy o úvere. Nemá možnosť neprijať návrh na uzavretie rozhodcovskej doložky bez toho, aby tým nezmaril uzavretie zmluvy o úvere. Z uvedených dôvodov takéto dojednanie nemožno považovať za návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy tak ako to má na mysli § 93b zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Naopak možno konštatovať, že oprávnený si povinnosť vyplývajúcu z citovaného ustanovenia nesplnil. O správnosti uvedeného záveru navyše svedčí aj skutočnosť, že text rozhodcovskej doložky sa nijakým spôsobom neodlišuje od ostatného textu zmluvy o úvere, čím je sťažené spotrebiteľovi oboznámenie sa s jej obsahom. Pri ochrane spotrebiteľa preto v súvislosti s rozhodcovskou doložkou je nevyhnutné, aby spotrebiteľ mal možnosť požiadať všeobecný súd o ochranu, okrem prípadu, ak si rozhodcovský súd osobitne nevyjednal (výslovne si ho želan).

14) Na základe uvedeného odvolací súd nemal dôvod akceptovať odvolacie námietky oprávneného. Neplatnosť rozhodcovskej zmluvy/doložky má v spotrebiteľskej veci za následok nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku. Keďže nulitný (z pohľadu práva neúčinný) titul žiadnu prekážku následného prejednaní a tiež rozhodnutia veci všeobecným súdom nepredstavuje, nemal odvolací súd dôvod akceptovať námietku oprávneného týkajúcu sa existencie právoplatného rozhodcovského rozsudku a založenia ním údajnej prekážky právoplatne rozsúdenej veci. Rovnako nenáležitou je i námietka oprávneného o prekročení zákonných limitov pre skúmanie exekučného titulu v zmysle § 45 ods. 1, 2 zákona o rozhodcovskom konaní, nakoľko na aplikácii uvedeného ustanovenia exekučný súd svoje rozhodnutie nezaložil. Napadnuté rozhodnutie nebolo založené ani na aplikácii európskej smernice, ale na vnútroštátnej úprave, ktorá jednoznačne umožňuje vykonať v spotrebiteľskej veci prieskum ohľadom zákonnosti priebehu rozhodcovského konania a zákonnosti rozhodcovského rozsudku. K namietaným procesným pochybeniam odvolací súd dodáva, že v posudzovanej veci mal odvolateľ neobmedzenú možnosť vznášať námietky voči úsudku súdu prvej inštancie, pričom týmito sa krajský súd pri preskúmaní rozhodnutia zaoberal a vyhodnotil ich ako nedôvodné. Je teda zřejmé, že

oprávnený nebol nijako procesne ukrátený v možnostiach predkladať relevantné tvrdenia a dôkazy na ochranu jeho záujmov.

15) Odvolací súd uzatvára, že súd prvej inštancie v danom prípade správne právne posúdil rozhodcovský rozsudok ako nulitný, vydaný rozhodcom, ktorý vyvodil svoju právomoc na konanie a rozhodnutie na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, teda nejde o spôsobilý exekučný titul podľa ustanovenia § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku a správne žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Odvolací súd z uvedených dôvodov uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 2 CSP potvrdil, keďže zodpovedá nielen výslovnej právnej úprave vnútroštátneho práva (Exekučný poriadok a zákon č. 244/2002 Z. z.), ale v plnom rozsahu rešpektuje aj najnovšiu judikatúru Súdneho dvora EÚ a Najvyššieho súdu SR.

16) O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa ust. § 200 Exekučného poriadku a žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal.

17) Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné .

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).